

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â dehongli gwybodaeth, mabwysiadu arferion gwaith diogel, iach ac amgylcheddol gyfrifol, dethol a defnyddio deunyddiau, cydrannau, offer a chyfarpar a chynhyrchu cydrannau plastr ffibrog

Mae'r safon hon ar gyfer pobl sy'n gweithio ym maes galwedigaethol plastro a gall gweithwyr adeiladu, goruchwylwyr a rheolwyr ei defnyddio

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. dehongli'r wybodaeth a roddir sy'n ymwneud â'r gwaith a'r adnoddau i gadarnhau ei pherthnasedd
2. cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol a roddir a'r canllawiau swyddogol i wneud eich gwaith a chynnal arferion gwaith diogel ac iach
3. dethol y nifer a'r ansawdd gofynnol o adnoddau ar gyfer y dulliau gweithio
4. cydymffurfio â gweithdrefnau sefydliadol i leihau'r risg o ddifrod i'r gwaith a'r ardal gyfagos
5. cydymffurfio â'r wybodaeth gontract a roddir i gyflawni'r gwaith yn effeithlon yn ôl y fanyleb ofynnol
6. cwblhau'r gwaith o fewn yr amser a neilltuwyd, yn unol â'r rhaglen waith

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Meini Prawf Perfformiad 1

Dehongli gwybodaeth

K1 y gweithdrefnau sefydliadol a ddatblygwyd i adrodd a chywiro gwybodaeth **amhriodol** ac adnoddau **anaddas**, a sut y cânt eu gweithredu

K2 y mathau o **wybodaeth**, eu ffynhonnell a sut y cânt eu dehongli

K3 y gweithdrefnau sefydliadol i ddatrys **problemau â'r wybodaeth** a pham ei fod yn bwysig eu bod yn cael eu dilyn

*

*Meini Prawf Perfformiad 2

Arferion gwaith diogel

K4 lefel y ddealltwriaeth y mae'n rhaid i weithredwyr ei chael o **wybodaeth** ar gyfer **deddfwriaeth berthnasol, gyfredol a chanllawiau swyddogol** a sut y caiff ei gweithredu

K5 sut y dylid ymateb i **argyfyngau** a phwy ddylai ymateb

K6 y gweithdrefnau diogelwch sefydliadol ar gyfer offer, cyfarpar ac eiddo personol

K7 beth yw'r gweithdrefnau ar gyfer riportio damweiniau a phwy sy'n gyfrifol am wneud yr adroddiad

K8 pam, pryd a sut **y dylid defnyddio cyfarpar rheoli** iechyd a diogelwch

K9 sut i gydymffurfio ag arferion gweithio sy'n amgylcheddol gyfrifol er mwyn diwallu deddfwriaeth gyfredol a **chanllawiau swyddogol**

**

Meini Prawf Perfformiad 3

Dethol adnoddau

K10 y nodweddion, ansawdd, defnyddiau, cynaliadwyedd, cyfyngiadau a diffygion sy'n gysylltiedig â'r adnoddau a sut y dylid cywiro diffygion

K11 sut y dylid defnyddio'r **adnoddau** a sut yr adroddir am unrhyw broblemau sy'n gysylltiedig â'r **adnoddau**

K12 y gweithdrefnau sefydliadol i ddethol adnoddau, pam y cawsant eu datblygu a sut

y cânt eu defnyddio

K13 y peryglon sy'n gysylltiedig â'r **adnoddau a'r dulliau gweithio** a sut y cânt eu goresgyn

Meini Prawf Perfformiad 4

Lleihau'r risg o ddifrod

K14 sut i **ddiogelu gwaith** rhag difrod a phwrrpas diogelu

K15 pam y dylid **gwaredu gwastraff** yn ddiogel a sut y caiff ei cyflawni

Meini Prawf Perfformiad 5

Diwallu manyleb y contract

K16 sut mae **dulliau gweithio**, i ddiwallu'r fanyleb, yn cael eu cyflawni a sut y dylid adrodd am **broblemau**

K17 sut mae gwaith **cynnal a chadw** offer a chyfarpar yn cael ei wneud

Meini Prawf Perfformiad 6

Amser wedi'i ddyrannu

K18 beth yw'r **rhaglen** i'r gwaith gael ei wneud yn yr amser amcangyfrifedig, dyranedig a pham y dylid cadw at derfynau amser

---

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â meini prawf perfformiad

Meini Prawf Perfformiad 1

1 dehongli lluniadau, manylebau, amserlenni, datganiadau dull, asesiadau risg a gwybodaeth gweithgynhyrchwyr sy'n gysylltiedig â'r gwaith sydd i'w wneud

Meini Prawf Perfformiad 2

2 osgoi risg trwy gydymffurfio â'r wybodaeth a roddir sy'n ymwneud â'r dilynol

2.1 dulliau gweithio

2.2 defnydd diogel o gyfarpar rheoli iechyd a diogelwch

2.3 defnydd diogel o gyfarpar mynediad/platfformau gweithio

2.4 defnyddio, storio a thrin deunyddiau, offer a chyfarpar yn ddiogel

2.5 risgiau penodol i iechyd

Meini Prawf Perfformiad 3

3 dethol adnoddau sy'n gysylltiedig â'ch gwaith eich hun

3.1 deunyddiau, cydrannau a ffitiadau

3.2 offer a chyfarpar

Meini Prawf Perfformiad 4

4 diogelu'r gwaith a'r ardal gyfagos rhag difrod

5 lleihau difrod a chynnal lle gweithio glân

6 gwaredu gwastraff yn unol â'r ddeddfwriaeth gyfredol

Meini Prawf Perfformiad 5

7 arddangos sgiliau gwaith i fesur, amlinellu, torri, lleoli, dogni, cymysgu, castio a rhedeg mowldiadau

8 defnyddio a chynnal offer llaw, offer pŵer cludadwy ac offer ategol

9 adeiladu modelau a mowldiau rhedeg

10 paratoi mainc, gosod atgyfnerthiad a chynhyrchu gwaith plastr hyd at gyfarwyddiadau gweithio penodol i ffurfio o leiaf tri o'r dilynol

10.1 mowldiau syth a rheiddiol

10.2 mowldiau a chastiau llifogi

10.3 mowldiau a chastiau cornis gwrthdroi (negyddol)

10.4 slabiau wyneb plaen â rhigol

Meini Prawf Perfformiad 6

11 cwblhau eich gwaith eich hun o fewn yr amser amcangyfrifedig, dyranedig i ddiwallu

---

anghenion galwedigaethau eraill ac/neu y cleient

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â gwybodaeth a dealltwriaeth

Gwaredu gwastraff

1 cyfrifoldebau amgylcheddol, gweithdrefnau sefydliadol, gwybodaeth gweithgynhyrchwyr, rheoliadau statudol a chanllawiau swyddogol

Argyfyngau

2 ymateb y gweithiwr i sefyllfaoedd yn unol ag awdurdodiad sefydliadol a sgiliau personol wrth ymwneud â

2.1 thanau, colledion, anafiadau

2.2 argyfyngau'n ymwneud â gweithgareddau galwedigaethol

Peryglon

3 y rhai hynny a nodir trwy asesiad risg, dull gweithio, gwybodaeth dechnegol gweithgynhyrchwyr, rheoliadau statudol a chanllawiau swyddogol

Cyfarpar rheoli iechyd a diogelwch

4 a nodir gan egwyddorion atal ar gyfer defnydd galwedigaethol, mathau a phwrpas pob math, sefyllfaoedd gwaith ac amgylchedd gwaith cyffredinol

4.1 mesurau amddiffynnol ar y cyd

4.2 offer diogelu personol (PPE)

4.3 offer diogelu anadlol (RPE)

4.4 gwyntyllu egsôst lleol (LEV)

Gwybodaeth

5 lluniadau, manylebau, amserlenni, datganiadau dull, asesiadau risg, gwybodaeth gweithgynhyrchwyr a rheoliadau cyfredol sy'n rheoli adeiladau

Deddfwriaeth a chanllawiau swyddogol

6 mae hyn yn ymwneud â chyfrifoldebau'r gweithiwr ynghylch damweiniau posibl, peryglon iechyd a'r amgylchedd wrth weithio yn y gweithle, islaw lefel y ddaear, mewn lleoedd cyfyng, ar uchder, ag offer a chyfarpar, â deunyddiau a sylweddau, â symud/storio deunyddiau a thrwy trin â llaw a chodi mecanyddol

Cynnal a Chadw

7 gofal gweithredol o offer llaw, offer pŵer cludadwy ac offer ategol

Dulliau gweithio

8 cymhwyso gwybodaeth ar gyfer arferion, gweithdrefnau a sgiliau gwaith diogel ac iach sy'n ymwneud â'r dull/maes gwaith a'r deunyddiau a ddefnyddir

8.1 adeiladu modelau a mowldiau rhedeg

8.2 paratoi mainc

8.3 gosod atgyfnerthiad

8.4 cymysgu plastrau castio a defnyddio arafwyr lle mae'n briodol

8.5 cynhyrchu mowldiau a chastiau cornis gwrthdroi (negyddol)

8.6 cynhyrchu mowldiau syth a rheiddiol

8.7 cynhyrchu mowldiadau gan ddefnyddio mowldiau a chastiau llifogi

8.8 cynhyrchu slabiau wyneb plaen â rhigol

8.9 paratoi cyfansoddion mowld

8.10 nodi gwahanol fathau o blasteri castio ac arafwyr, a'u defnyddiau priodol

8.11 cydnabod a phenderfynu pryd mae angen sgiliau a gwybodaeth arbenigol ac adrodd yn unol â hynny

8.12 deall gofynion penodol ar gyfer strwythurau o ddiddordeb arbennig, adeiladwaith traddodiadol (cyn 1919) ac arwyddocâd hanesyddol

8.13 defnyddio offer llaw, offer pŵer cludadwy ac offer ategol

8.14 gweithio ar uchder

8.15 defnyddio cyfarpar mynediad/platfformau gweithio

9 gwaith tîm a chyfathrebu

10 anghenion galwedigaethau eraill sy'n gysylltiedig â phlastro ffibrog

Problemau

11 y rhai hynny sy'n deillio o wybodaeth, adnoddau a dulliau gweithio

11.1 eich awdurdod eich hun i unioni

11.2 gweithdrefnau adrodd sefydliadol

Rhaglen

12 mathau o siartiau cynnydd, amserlenni ac amseroedd amcangyfrifedig

13 gweithdrefnau sefydliadol ar gyfer adrodd am amgylchiadau a fydd yn effeithio ar y rhaglen waith

Diogelu gwaith

14 diogelu gwaith rhag difrod a achosir gan weithgareddau cyffredinol yn y gweithle, galwedigaethau eraill a thywydd garw

Adnoddau

15 deunyddiau, cydrannau a chyfarpar sy'n ymwneud â mathau, nifer, ansawdd, meintiau a chynaliadwyedd

15.1 plastrau castio

15.2 deunydd atgyfnerthu

15.3 pren, sinc a gosodiadau

15.4 tywallt poeth ac oer

15.5 selwyr, ychwanegion, cyfryngau rhyddhau

15.6 dŵr glân

15.7 offer llaw, offer pŵer cludadwy ac offer ategol

16 dulliau cyfrifo nifer, hyd, arwynebedd a gwastraff sy'n gysylltiedig â'r dull/gweithdrefn i gynhyrchu cydrannau plastr ffibrog

Gweithdrefnau diogelwch

17 safle, gweithle, cwmni a gweithiwr

Datblygwyd gan	Construction Skills
Dyddiad cymeradwyo	31 Rhag 2014
Dyddiad Adolygu Dangosol	31 Rhag 2019
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	CITB
RCU gwreiddiol	COSVR74
Galwedigaethau perthnasol	Plastrwyr
Cyfres/Set	Plastro (Adeiladu)
Geiriau Allweddol	Mowldiau-llifogi; Cistiau-clai; Mowldiau-cist; Tywallt-poeth; Mowldiau-rhedeg; Tywallt-oer; Panel-positif; Mowldiau-cornis-negyddol; Mowldiau-cylchol